

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/649/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

232/2015. (VI. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. augusztus 18-án előterjesztett **panaszát** a 2015. június 25-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos beadványát a Sz. városi Rendőrkapitányságon terjesztette elő 2014. augusztus 18-án postai úton, majd azt a rendőrség – a panaszos nyilatkozatára figyelemmel – 2014. szeptember 30-án továbbította a Testület felé, ami az iratot 2014. október 6-án iktatta.

I.

1) A panaszos beadványában a 2014. július 24-én történeteket kifogásolta. Előadta, hogy a körzeti megbízott aznap a déli órákban megállt a panaszos kapuja előtt sziréna és fényjelzés használata mellett, majd bement a panaszos udvarába. A panaszos megkérdezte a jövetelének a célját, amire a rendőr szó nélkül elment. Ugyanezen a napon kb. 20 óra 20 perckor ugyanezen rendőr többed magával és a mentősökkel, illetve egy orvossal behatolt a panaszos házába a nagykapu, és az udvar felőli ajtó feltörésével. A panaszos már az ágyban feküdt, megkérdezte, hogy mit akarnak tőle, amire az orvos közölte, hogy írja alá az ambuláns naplót, különben bilincsben viszik el a rendőrök. A panaszos erre aláírta a papírt, majd a csoport

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

elhagyta a panaszos lakását. A szomszédok elmondása szerint a mentős és a rendőrautó kb. 2 órát állt a panaszos lakása előtt.

3 nap elteltével a rendőr megint szirénázva állt meg a panaszos háza előtt, és hangosan bekiabált, hogy rendőrség. A kiabálás nagyon hangos volt 100-150 m-re is elhallatszott. A panaszos kiment, hogy kiderítse mi történt, tisztázták, hogy nincs egymással dolguk. A rendőr ezután még 10-15 percig a helyszínen maradt és a panaszos hallotta, hogy a rendőr vélhetően azt kérdezte a kint lévőktől, hogy a panaszos bántotta-e őket. A panaszos nem bántott senkit, mindig is törvénytisztelő állampolgár volt.

A panaszos kéri az ügye kivizsgálását.

2) A 2014. július 24-én 20 óra 20 perckor kiállított ambuláns lap szerint a panaszos ittas állapota miatt kértek a rendőrök segítséget. A panaszosos panaszt nem mutat, ényhe agresszív magatartás jellemzi.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) B. L. r. fztls. a 2014. július 25-én kelt jelentésében előadta, hogy aznap az ügyeletvezető utasítására megjelent a panaszos lakcímén, mert onnan a panaszos bejelentést tett, miszerint sérelmére ismeretlen tettes bűncselekményt követett el, ezért rendőri intézkedést kért.

A helyszínen történő megjelenéskor a panaszos a rendőr hosszas próbálkozásaira kijött a házból, majd közölte, hogy nem akar vele beszélni, nem akar rendőri intézkedést, hagyja a rendőr őt békén és ne zaklassa, kérte, hogy távozzon a házától. A történeteket a r. fztls. jelentette a Tevékenység Irányító Központ (TIK) felé, ahonnan azt az utasítást kapta, hogy készítsék rövid rendőri jelentést.

2014. július 25-én 19 óra 2 perckor ismét megjelent a fenti helyen, hasonló okokból. Az ügyeletes tiszt elmondta, hogy a bejelentő ismét a panaszos volt és a szavait alig lehetett érteni, valamint feltételezhetően erősen ittas.

Megérkezésekor azt tapasztalta, hogy a panaszos a bekerített családi házában bejáratában lévő lépcsősor aljánál, kifacsart és természetellenes testhelyzetben feküdt a lépcsőn.

Mivel a kapu csak csukott, de be nem zárt állapotban volt, így a kapun bement és a panaszos segítségére sietett. A panaszos magatehetetlen állapotban volt. A r. fztls. megkísérelte stabil oldalfekvő helyzetbe segíteni és ellenőrizni a légzését, de közben magához tért és közölte, hogy hagyja a rendőr őt békén, és menjen ki a portájáról. Mivel ezt tovább ismételte, az utcán tartózkodó lakókörnyezetében élők füle hallatára, a rendőr az udvart elhagyta és jelentette TIK felé, valamint mentőt kért a helyszínre.

Az mentő 19 óra 20 perckor megérkezett. Ekkorra a panaszos már bekúszott a lakásának küszöbjén. Mire a mentők az ajtóhoz értek, a bejáratú ajtót belülről magára zárta. A mentők tájékoztatását követően, mivel ellátni nem tudták, mentőorvosi egységet kértek a helyszínre, hogy amennyiben szükséges, a karhatalmi kirendelés megtörténhessen. A

helyszínre irányított magasabb szintű mentőegység megérkezésekor sikerült a panaszossal kommunikálni, aki írásban lemondott az orvosi ellátásról, határozottan felszólította a mentősöket és a rendőrt, hogy hagyják el az ingatlanát és őt ne zaklassák, valamint kijelentette mindenki előtt, hogy nem kíván rendőri intézkedést és nem hajlandó a rendőrrel sem beszélni.

A r. ftzls. felszólította, hogy az ilyen jellegű bejelentésektől tartózkodjon. Mivel a helyszínen bűncselekmény elkövetésére utaló nyomot, elváltozást nem vélt felfedezni, távozott a rendőr a helyszínről.

A lakókörnyezetben végzett adatgyűjtés sem támasztotta alá, hogy bármilyen jogsértés érte volna a panaszost. A rendőr megtudta, hogy a panaszos hónapokig nem fogyasztott alkoholt és viselkedése stabilan normális volt, azonban napok óta alkoholizál. Ilyenkor szokott vádaskodni és bejelentéseket tenni.

2) B. L. r. ftzls. 2014. július 27-én kelt jelentésében előadta, hogy 20 óra 20 perckor az ügyeletvezető utasítására megjelent a panaszos lakcímén. A TIK tájékoztatása szerint a panaszos ismételten bejelentést tett valamilyen, sérelmére elkövetett jogsértés miatt. A bejelentés alapját képező esemény tisztázásának érdekében és a szükséges intézkedés lefolytatásának érdekében kellett a helyszínre vonulnia a rendőrnek.

Megérkezésekor, hosszas kísérletezgetést követően sikerült felhívnia magára a bejelentő figyelmét, aki kijött az udvarra és megkérdezte, hogy kicsoda a rendőr és honnan jött. A r. ftzls. közölte, hogy a bejelentésére érkező rendőr. Erre megkérdezte, hogy hol teljesít szolgálatot. Erre közölte, hogy Sz. településben körzeti megbízott és hogy a panaszos személyesen is ismeri, majd bemutatkozott. Azt nem tudta megítélni a rendőr, hogy a panaszos milyen okból tántorgott és beszélt alig érthetően, de feltételezte, hogy ittas lehetett. Mikor meghallotta, hogy ki csoda a rendőr, azonnal betántorgott a házba, közben kijelentette, hogy nem hajlandó a rendőrrel tovább kommunikálni, közölte, hogy „Maga nem rendes ember, menjen innen és hagyjon békén!”

A történeteket a r. ftzls. jelentette ügyelet felé. Ezt követően azt a tájékoztatást kapta, hogy a panaszos aznap 8 óra 39 perckor is bejelentést tett már, miszerint a tegnapi napon történt rendőri intézkedés során az intézkedő rendőr megrongálta a bejárati ajtaját. ([...] küldési szám)

3) A rendőrség megküldte a küldési napló releváns részeit.

a) 2014. július 24-én 21 óra 58 perckor a panaszos a segélyhívó számon (112) bejelentést tett arról, hogy bement valaki a szomszédja udvarára. A kikerülő járőrrel nem hajlandó a bejelentő szoba állni, a helyszíni adatgyűjtés eredményre nem vezetett.

b) 2014. július 25-én 14 óra 43-kor a panaszos a segélyhívó számon (112) bejelentést tett, miszerint éjszaka betörték hozzá és elvittek 4000 Ft-ot.

c) 2014. július 27-én 20 órakor a panaszos a segélyhívó számon (112) bejelentést tesz arról, hogy megrongálták a lakása ajtaját, ezért nem tudja bezárni, rendőri intézkedést kér.

4) A panaszost a rendőrségi panasz eljárás során, 2015. szeptember 5-én meghallgatták, ekkor a panaszával egyezően mondja el a történeteket. A Testület a jegyzőkönyv részletes ismertetésétől eltekint.

5) A r. ftzls-t a rendőrségi panasz eljárás során, 2015. szeptember 5-én meghallgatták, ekkor elmondta, hogy a pontos időpontra már nem emlékszi, de a jelentése alapján 2014. július 25-én történt az intézkedés. Az ambuláns lapon a doktor úr elírhatta a dátumot, de ez a nyilvántartásból biztosan látszik.

Ezen a napon kétszer küldte az ügyelet a panaszos ingatlanához. Az első esetben megállt a B. úti nagykapu előtt, mivel onnan jól be lehet látni a ház felé. Ez egy sarki ház, ami mind két útról megközelíthető, de a B. út felől lehet jobban az udvari részt látni. Ekkor kiabált, próbálta magamra felhívni a figyelmet, sikerült a panaszossal személyesen találkozni. A rendőr elmondta, hogy kicsoda, amire a panaszos közölte, hogy nem akar semmit, hagyja őt békén, nem akar vele beszélni, nincs egymással semmi dolguk.

Úgy fogalmazott, melyet minden alkalommal is használ a rendőrrel szemben - mivel már többször kellett nála intézkedni -, hogy „Megkérem, hogy azonnal menjen el innen, nem akarok magával beszélni, és megkérem, hogy ne zaklasson.” Egyszer azt is mondta, hogy maga nem jó ember.

A rendőr elmondja, hogy ő a panaszos lakásán minden esetben az ügyelet küldésére jelent meg, mely bejelentések nagy részét a panaszos teszi. Az ügyelet felé jelezte a rendőr, hogy a panaszos elküldte, majd távozott.

Azon a napon még egy alkalommal még egyszer küldte a rendőrt az ügyelet erre a címre, mivel a bejelentő megismételte a bejelentését, talán azt mondta az ügyelet, hogy megismételte, hogy nincs intézkedés az ügyében. Bár, az esetek már összemosódnak, mivel több alkalommal volt ott a rendőr.

Amikor másodjára megjelent a B. út felőli kapunál megállt és azt látta, hogy a házhoz vezető lépcsőn fekszik a panaszos feje a bejárati ajtó felé felfelé volt, elége természetellenes pózban, alsó nadrágban feküdt, még a nemi szerve is kilógott részben. E kor kiabált neki, hogy felvegye vele a kapcsolatot. Semmilyen reakciója nem volt, a kapun lévő lakat nyitott állapotban volt, de az is lehet, hogy nem is volt rajta. A kapuszárny be volt csukva, de lakattal nem volt bezárva. Mivel magatehetetlenül feküdt és nem válaszolt, azt gondolta a rendőr, hogy orvosi segítségre szorul. Még az is megfordult a fejében, hogy nem él.

Ezért a kapun bement, közelebről is látta, hogy cudar állapotban volt. Ezért mentőt hívott az ügyeleten keresztül, illetve mivel a panaszos olyan furcsán feküdt, próbált rajta igazítani, hogy nem fulladjon meg.

Eközben valamennyire magához tért, de mozgás képtelen állapotban volt még, de verbálisan lehetett vele kommunikálni. Azt mondta, hogy „hagyjon békén, mit keres a házamnál”. A rendőr mondta neki, hogy az állapota miatt kellett bemennie. A panaszos közölte vele, hogy azonnal távozzon, közben pedig megpróbált befelé kúszni a ház felé, eközben legalább háromszor lefejelte a padozatot. De nagsyrüléseket ezzel nem okozott magának, így azt nem akadályozta meg a rendőr.

A mentő megérkezett egy mentő ápolóval, de mivel a Sz. I. k. út felől érkeztek, a rendőr kiment eléjük, hogy bekísérje őket a B. út felé.

Amire odaértek, akkor azt látta a rendőr, hogy a panaszos pont be tudott lépni a házba és bezárta az ajtót. Bentről zajokat hallottak a mentősökkel, illetve ők is látták, hogy milyen billegve tudott bemenni a panaszos a házba.

A mentősök jelentették a mentésirányító központ felé a tapasztaltakat, illetve, hogy így nem tudják lezárni az intézkedésüket. A mentésirányító utasította őket, hogy maradjanak a helyszínen és küld még egy magasabb szintű egységet.

Az egész intézkedés kb. 2 óra időtartamig tarthatott. Az utcában volt jövés-menés, illetve a szomszédok is kiálltak nézelődtek.

Egy orvos érkezett meg egy másik autóval, őt részletesen tájékoztatták, hogy mi történt. Az orvos megpróbálta felvenni a kapcsolatot a panaszossal a csukott ajtón keresztül. Az orvos hosszabb ideig kopogott, majd egy idő után a panaszos kiszólt, hogy hagyják békén, menjenek el a házatól. Az orvos kérte, hogy a panaszos nyissa ki az ajtót, erre azonban nem volt hajlandó.

Ezt követően az orvos lenyomta a kilincset és az kinyílt simán, valószínűleg az ajtó szorult. Ezen meg is lepődtek, mert előtte ők próbálták nyitni. Az orvos - aki civil ruhában volt - belépet, majd a rendőr is, ekkor a panaszos kiabálni kezdett, hogy kik azok, mit keresnek ott, hogy képzelik, hogy betörnek a házába.

Az orvos bemutatkozott, részletesen tájékoztatta a panaszost a jövelele okáról. A panaszossal nagyon nehezen lehet kommunikálni, arrogáns volt, hangosan beszélt, mondta, hogy azonnal menjenek innen. Nem fogta fel, hogy az ő érdekében történik minden. A panaszos csak verbálisan volt agresszív.

Az orvos megpróbálta megvizsgálni, de ettől is elhúzódott, nehezen értette meg azt is, hogy amennyiben nem írja alá, hogy nem kér orvosi segítséget, akkor neki kötelessége karhatalmat kérni. Nagy nehezen aláírta és ezt követően eljöttek.

A rendőr előadta még, hogy ő legalább négy alkalommal volt a panaszosnál, minden esetben az ügyelet küldésére, valószínűleg az előző eset után 3 nappal is.

Mivel nehezen lehet vele kommunikálni, ezért, hogy felhívja a figyelmet kiabált, illetve a kocsival hangjelzést adott. Ilyenkor az utcán járkálnak, illetve a szomszédok kijönnek. Talán volt is olyan, hogy a T.-néval beszélt, aki valóban mondott olyat, hogy a „L. bácsi nem bánt senkit”. Ez így is van, valóban, a szomszédok közül soha nem bántott senkit.

A rendőr nem kiabált olyat, hogy „kit bántott L. bácsi”. A panaszosnál minden esetben az ügyelet küldésére jelent meg, nem zaklatta.

A panaszos észrevételezte, hogy a rendőr valótlanul állít, ő a mentős esetenél már az ágyban volt. Az ajtó valóban nem az intézkedéskor rongálódott meg, hanem előző napon, valaki benyomta, de az intézkedéskor valószínűleg be volt zárva.

6) A panaszos 2014. szeptember 8-án előterjesztett beadványában elismerte, hogy valóban telefonálhatott az említett időpontokban, mert megnézte a naptárát. Állítása szerint a rendőr valótlanságokat állított a meghallgatása során. Véleménye szerint, ha valóban gond lett volna az egészségével, akkor miért nem a Sz. települési ügyeletet hívta a rendőr, miért mentőt kért a helyszínre. Július 27-én azonban bizonyosan nem az ő hívására érkezett a rendőr, hanem az ottlakókat akarta ellene hangolni. A panaszos kéri a kárának a megtérítését. A panaszos kérte a Testület vizsgálatát.

7) A rendőrség megküldte továbbá a július 27-i rádióforgalmazás anyagát is, amellyel kapcsolatban a Testület csak annyit rögzít, hogy a leírt szerint az ügyeletes jelzi, hogy a panaszos bejelentést tesz, ami miatt ki kell menni a helyszínre. A rendőr a kikerkezést követően a központnak jelenti, hogy a panaszos nem hajlandó vele beszélni, majd elmondja, hogy ez a bejelentés már nem az első, az elmúlt napokban is volt bejelentése a panaszosnak, kéri, hogy nézzék meg a korábbi bejelentésekről készült jelentéseket, mert szerinte a panaszos cselekménye jogsértés.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez való jogát és a II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először a július 25-én délután történtek jogszerűségét vizsgálta és a rendőrök intézkedési kötelezettsége kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás

megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Btk. 370. § (1) bekezdése szerint aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el. A (2) bekezdés szerint a büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a lopást kisebb értékre vagy
 - b) a szabálysértési értékre elkövetett lopást
 - ba) bűnszövetségben,
 - bb) üzletszerűen,
 - bc) dolog elleni erőszakkal - ideértve azt is, ha a dolog eltulajdonításának megakadályozására szolgáló eszközt állagsérelem okozása nélkül eltávolítják, vagy a dolog eltulajdonításának megakadályozására alkalmatlanná teszik -,
 - bd) zsebtolvajlás útján,
 - be) egy vagy több közokirat, magánokirat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételével,
 - bf) helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre megtévesztéssel, vagy a jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenne,
 - bg) hamis vagy lopott kulcs használatával,
 - bh) lakást vagy hasonló helyiséget az elkövetővel közösen használó sérelmére vagy
 - bi) erdőben jogellenes fakivágással
- követik el.

A Szabs. tv. 177. § (1) bekezdése szerint aki

- a) ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot,
 - b) ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást,
 - c) ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést
- követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések szerint, hogy telefonos bejelentés érkezett egy lopással kapcsolatban a rendőrkapitányságra. A panaszos az eljárás későbbi szakaszában maga is elismerte, hogy telefonálhatott abban az időben.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos sérelmére valamilyen jogsértést követek el, tehát a bejelentésben ismertett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A rendőrök segítségnyújtási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőri jelentés szerint a rendőr miután kiérkezett a helyszínre, megpróbálta a panaszossal felvenni a kapcsolatot. A rendőr hosszas próbálkozására kijött a házból, majd közölte, hogy nem akar vele beszélni, nem akar rendőri intézkedést, hagyja a rendőr őt békén és ne zaklassa, kérte, hogy távozzon a házától. A történeteket a r. ftzls. jelentette a TIK felé, ahonnan azt az utasítást kapta, hogy készítsék rövid rendőri jelentést.

A rendőr a meghallgatása során elmondta, hogy az ügyelet küldésére jelent meg az ingatlannál, megállt a B. úti nagykapu előtt, mivel onnan jól be lehet látni a ház felé. Ez egy sarki ház, ami mind két útról megközelíthető, de a B. út felől lehet jobban az udvari részt látni. Ekkor kiabált, próbálta magamra felhívni a figyelmet, sikerült a panaszossal személyesen találkozni. A rendőr elmondta, hogy kicsoda, amire a panaszos közölte, hogy nem akar semmit, hagyja őt békén, nem akar vele beszélni, nincs egymással semmi dolguk.

A panaszos szerint a rendőr fény- és hangjelzést használt, majd bement az udvarára, amikor pedig kérdőre vonta, akkor szó nélkül távozott.

A Testület a fentiekben már kifejtette, hogy a fennálló bizonyítékok – és a panaszos későbbi előadása – alapján elfogadta a rendőri előadást tekintetben, hogy a panaszos bejelentést tett a kapitányságon.

A bejelentés valóság tartalmának tisztázásához és tényállás feltárásához és a szükséges intézkedések megtételéhez nyilvánvalóan szükséges, hogy a rendőr fel tudja venni a kapcsolatot a bejelentő személyével.

A rendőr előadása szerint azért alkalmazott hang- és fényjelzést és azért kiabált, hogy felhívja a panaszos figyelmét magára, mivel hiába próbált vele a helyszínen kapcsolatba lépni. A Testület a rendőrnek ezen eljárását nem tartotta indokolatlannak, mivel a segélykérések esetében elsődlegesen a személykérő személyét kell felkutatni és tisztázni a veszélyhelyzet/jogsérelem mibenlétét.

A rendőri és a panaszosi előadás eltér tekintetben, hogy a rendőr belépett-e a panaszos udvarára, ekörben tehát az esemény sor nem rekonstruálható teljes körűen. Azonban megjegyzi a Testület, hogy amennyiben a rendőr be is lépett a panaszos udvarára, annak érdekében, hogy a panaszossal kapcsolatba lépjen, nem követett el jogsértést, mivel a panaszos maga kezdeményezett segélyhívást a 112-es számon és a hatályos Rtv. 39.§ (1) bekezdés a) pontja felhatalmazza a rendőrt ilyen esetben, hogy az ingatlanba engedély vagy

határozat nélkül belépjen. (Rtv. 39. § (1) A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében;
- d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálesettel kapcsolatos intézkedés megtételére;
- e) végrehajtási eljárás lefolytatása, illetve az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása céljából, ha az abban való közreműködés - jogszabály alapján - a rendőrség számára kötelező;
- f) az elővezetés végrehajtása érdekében;
- g) a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott, a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából;
- h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából;
- i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására;
- j) ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.)

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőr nem lépte túl az intézkedési kötelezettségét és betartotta az előírásokat a helyszíni intézkedés során, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve a magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő joga nem sérült.

2) A Testület ezt követően a 2014. július 25-én esti órákban történt intézkedést és a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

Ekörben a Testület visszautal a III/1. pont alatt hivatkozott jogszabályokra.

a) A rendőri jelentések szerint, hogy telefonos bejelentés érkezett a rendőrkapitányságra. A panaszos az eljárás későbbi szakaszában maga is elismerte, hogy telefonálhatott abban az időben.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos sérelmére valamilyen jogsértést követek el, tehát a bejelentésben ismertett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

i) Ekörben a Testület ismételten hivatkozik az Rtv. 24.§ szabályaira és az Rtv. 39. § előírásaira.

Az Rtv, 37. §-a szerint a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében

a) megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket;

b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában;

c) intézkedik az öngyilkosság lehetőség szerinti megakadályozására;

d) közterületen vagy nyilvános helyen - ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja - intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg szállíttatásáról;

e) területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

Ezt az előírást egészíti ki a Szolgálati Szabályzat 10. § (1) bekezdése, ami szerint a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetve az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet észlelése esetén - az Rtv. 37. §-ában meghatározott intézkedések végrehajtása során - a helyszínen

a) tájékozik, azonnali elsődleges jelentést tesz, az esemény jellegétől függően a veszély elhárításában közreműködni kötelezettek riasztja,

b) gondoskodik az életmentésről és az elsősegélynyújtásról,

c) intézkedik a vagyonmentésre és a további károk megelőzésére,

d) jelentést tesz, szükség esetén újabb erőket és eszközöket igényel, valamint javaslatot tesz további intézkedések megtételére,

e) intézkedik a bűncselekmények megelőzésére és a veszélyhelyzettel összefüggő bűncselekmények felderítésére,

f) tájékoztatást ad a szolgálati előjáró utasítása szerint, valamint

g) intézkedik a közrendet zavaró cselekmények megszüntetésére, az illetéktelenek távoltartására, a közúti forgalom esetleges elterelésére, szükség esetén a személyek elszállítására, az állatok elterelésére.

Az Rtv. 2. § általános jelleggel fogalmazza meg a rendőrök számára feladatként az élet védelmét. („A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”)

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőr többed magával és a mentősökkel, illetve egy orvossal behatolt a panaszos házába a nagykapu, és az udvar felőli ajtó feltörésével.

A rendőr a jelentésében, illetve a meghallgatása során előadta, hogy ismét bejelentése érkezett a panaszos lakcímére. Megérkezésekor azt tapasztalta, hogy a panaszos a bekerített családi házában bejáratában lévő lépcsősor aljánál, kifacsart és természetellenes testhelyzetben feküdt a lépcsőn. Mivel a kapu csak csukott, de be nem zárt állapotban volt, így a kapun bement és a panaszos segítségére sietett. A panaszos magatehetetlen állapotban volt. A r. ftzls. megkísérelte stabil oldalfekvő helyzetbe segíteni és ellenőrizni a légzését, de közben magához tért és közölte, hogy hagyja a rendőr őt békén, és menjen ki a portájáról. Mivel ezt tovább ismételtette, az utcán tartózkodó lakókörnyezetében élők füle hallatára, a rendőr az udvart elhagyta és jelentette TIK felé, valamint mentőt kért a helyszínrre.

Az mentő 19 óra 20 perckor megérkezett. Ekkorra a panaszos már bekúszott a lakásának küszöbjén. Mire a mentők az ajtóhoz értek, a bejárati ajtót belülről magára zárta. A mentők tájékoztatását követően, mivel ellátni nem tudták, mentőorvosi egységet kértek a helyszínre, hogy amennyiben szükséges, a karhatalmi kirendelés megtörténhessen. A helyszínre irányított magasabb szintű mentőegység megérkezésekor sikerült a panaszossal kommunikálni, aki írásban lemondott az orvosi ellátásról, határozottan felszólított a mentősöket és a rendőrt, hogy hagyják el az ingatlanát és őt ne zaklassák, valamint kijelentette mindenki előtt, hogy nem kíván rendőri intézkedést és nem hajlandó a rendőrrel sem beszélni. A r. ftzls. felszólította, hogy az ilyen jellegű bejelentésektől tartózkodjon. Mivel a helyszínen bűncselekmény elkövetésére utaló nyomot, elváltozást nem vélt felfedezni, távozott a rendőr a helyszínről.

ii) A Testület a fentiekben (III/1/b. pont) kifejtett okok alapján, nem találta jogsértőnek, hogy a segélyhívásra kikerülő rendőr a kapcsolatfelvétel érdekében bemenjen a bejelentő ingatlanára, különös figyelemmel arra, hogy a panaszos magatehetetlenül feküdt az udvaron, a rendőri szólításra nem válaszolt. Ekörben ugyanis a Testület elfogadta az erre vonatkozó rendőri előadást, figyelemmel az ambuláns lap adataira (ittas állapot, bal térdén karcolásos seb).

A Testület álláspontja szerint – figyelemmel az Rtv. 37. § – előírásaira megfelelően járt el akkora rendőr, amikor a panaszos egészségügyi állapotának ellenőrzése végett az ingatlan területére belépett, majd miután megállapította, hogy a panaszos él, de vélhetően orvosi ellátásra szorul, mentőt hívott hozzá.

Az Rtv. 37. §-ban előírtak miatt („közreműködik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy az egészségügyi intézetbe történő szállításában”) szintén nem tartotta jogsértőnek a Testület a rendőr azon cselekményét, hogy a mentősök intézkedése alatt a helyszínen maradt, illetve, hogy velük az orvosi ellátást biztosítása végett az épületbe belépett, majd miután a panaszos lemondott az orvosi ellátásról, távozott a helyszínről.

A panaszos azon sérelme kapcsán, hogy a rendőr feltörte az ajtaját, az előadások ugyan ellentmondóak voltak atekintetben, hogy zárt állapotú volt-e az ajtó, így az események ekörben nem rekonstruálhatóak, de a Testület – figyelemmel az Rtv. 13. § (3) bekezdésében foglaltakra² – úgy foglalt állást, hogy az adott körülmények között, a panaszos orvosi ellátásának biztosítása végett jogszerű lett volna az ajtó feltörése.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőr nem lépte túl az intézkedési kötelezettségét és betartotta az előírásokat a helyszíni intézkedés során, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő joga nem sérült.

3) A Testület a 2014. július 27-i intézkedés kapcsán a rendőrség intézkedési kötelezettségével kapcsolatban az alábbi megállapításokra jutott.

Ekörben a Testület visszautal a III/1. pont alatt hivatkozott jogszabályokra.

² Rtv. 13. § (3) Ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

a) A rendőri jelentés és az ügyeleti napló szerint, hogy telefonos bejelentés érkezett a rendőrkapitányságra arról, hogy megrongálták a panaszos ajtaját és nem tudja azt bezárni. A panaszos ezzel szemben azt állította, hogy ő nem tett bejelentést. A rendőrség által megküldött rádióforgalmazási anyag alátámasztja az ügyeleti naplóban rögzítetteket, miszerint a panaszos bejelentést tett, és ezért ment a rendőr a helyszínre.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos sérelmére valamilyen jogsértést követek el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

Ekörben a Testület ismételten hivatkozik az Rtv. 24.§ és az Rtv. 39. § szabályaira.

A rendőri jelentés szerint a rendőr a megérkezésekor, hosszas kísérletezgetést követően sikerült felhívnia magára a bejelentő figyelmét, aki kijött az udvarra és megkérdezte, hogy kicsoda a rendőr és honnan jött. A r. ftzls. közölte, hogy a bejelentésére érkező rendőr. Erre megkérdezte, hogy hol teljesít szolgálatot. Erre közölte, hogy Sz. településben körzeti megbízott és hogy a panaszos személyesen is ismeri, majd bemutatkozott. Azt nem tudta megítélni a rendőr, hogy a panaszos milyen okból tántorgott és beszélt alig érthetően, de feltételezte, hogy ittas lehetett. Mikor meghallotta, hogy ki csoda a rendőr, azonnal betántorgott a házba, közben kijelentette, hogy nem hajlandó a rendőrrel tovább kommunikálni, ezért a rendőr miután intézkedés okot adó körülményt nem látott a helyszínen távozott a helyszínről.

A meghallgatása során a rendőr előadta, hogy mivel a bejelentővel nem lehet kapcsolatba lépni kiabálni szokott neki, illetve szüksége esetén a gépjárművel hang-és fényjelzést ad.

A rádióforgalmazás leirata egyértelműen alátámasztja azt a rendőri előadást, hogy a panaszos előbb bejelentést tett a segélyhívón, majd a kiérkező járőr nagy nehezen kapcsolatba tudott vele lépni, aminek során a panaszos nem volt hajlandó kommunikálni a rendőrrel, ezért miután jogsértésre utaló körülményt nem talált a helyszínen távozott a helyszínről.

A bejelentés valóság tartalmának tisztázásához és tényállás feltárásához és a szükséges intézkedések megtételéhez nyilvánvalóan szükséges, hogy a rendőr fel tudja venni a kapcsolatot a bejelentő személyével. A Testület a rendőrnek azon eljárását, hogy kiabált, majd hangjelzést adott, nem tartotta indokolatlannak, mivel a segélykérések esetében elsődlegesen a személykérő személyét kell felkutatni és tisztázni a veszélyhelyzet/ jogsérelem mibenlétét.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőr nem lépte túl az intézkedési kötelezettségét és betartotta az előírásokat a helyszíni intézkedés során, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét nem állapította meg

IV.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő joga.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. június 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZESZTÜLET